

PRINTTISUUNNITTELU MOISION KOULULLE

Jukka Vainio

OPINNÄYTETYÖ (AMK) | TIIVISTELMÄ

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU Muotoilu

2020 | 28 sivua

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyön tavoitteena oli suunnitella Ypsilonin monitoimitaloon tuleviin akustiikkapaneeleihin ja -verhoihin printti. Printin suunnittelu tehtiin yhteistyönä koulun oppilaiden kanssa. Oppilaiden osallistaminen toteutettiin Yli-Maarian yläkoulussa, Moision alakoulussa ja päiväkodissa järjestettävissä työpajoissa, joissa käsiteltiin viihtyvyyteen ja hyvinvointiin liittyviä teemoja.

Projektiin osallistui kuusi Turun ammattikorkeakoulun muotoilun opiskelijaa, jotka suunnittelivat omat ehdotuksensa tulevasta printistä. Projektissa oli mukana 6Aika-hanke koordinoimassa työtä ja Eurokangas, joka valmisti lopullisen tuotteen.

Tutkimuskysymyksenä selvitettiin ominaisuuksia, joista hyvinvointia ja viihtyvyyttä lisäävät printit koostuvat. Työssä löydettiin ihmispsykologialle tyypillisiä ominaisuuksia väreistä ja muodoista ja niitä hyödynnettiin suunnittelussa.

Tuloksena saatiin jatkuva printti kolmella eri väriteemalla, sekä yhden kuvan printti akustiikkapaneeliin.

ASIASANAT:

Printtisuunnittelu, yhteissuunnittelu, viihtyvyys, hyvinvointi.

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCE Design

2020 | 28 pages

ABSTRACT

The objective of this thesis was to design a print for the acoustic panels and curtains of Ypsilon Community Center. Print was designed in cooperation with the pupils of the school. The participation of the pupils was implemented as workshops in the secondary school of Yli-Maaria and the primary school and nursery of Moisio. The workshops considered themes related to comfort and well-being.

Six design students took part in this project and each of them made their suggestion for the upcoming print. The project also included 6Aika who coordinated the work and Eurokangas who executed the end product.

The research question concentrated on the qualities for a print that adds well-being and comfort. In the process I looked into the colors and shapes related to human psychology and this knowledge was used in the design of the print.

As a result, I created a continuous print with three different color themes and also a single image print for a acoustic panel.

KEYWORDS:

Print design, co-design, comfort, well-being

1 JOHDANTO	7
2 TAVOITTEET JA TUTKIMUSKYSYMYKSET	8
2.1 VIITEKEHYS	8
2.2 PROSESSIKAAVIO	9
2.3 TUTKIMUSMENETELMÄT	10
2.4 TOIMEKSIANTAJA	11
3 VIIHTYVYYS JA HYVINVOINTI	12
3.1 VÄRIT	13
3.2 MUODOT	16
4 YHTEISSUUNNITTELU	18
5 PRINTIN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS	20
6 YHTEENVETO	28
LÄHTEET	29

KUVAT

- KUVA 1. PALLOISTA MUODOSTETTU KOLMIO. 17
- KUVA 2. LEIKKAAVIEN VIIVOJEN MUODOSTAMAT ALUEET. 17
- KUVA 3. OPPILAIDEN KUVAMATERIAALIA. 19
- KUVA 4. MOODBOARD. 20
- KUVA 5. ABSTRAKTI VEDOS 1. 21
- KUVA 6. ABSTRAKTI VEDOS 2. 21
- KUVA 7. ABSTRAKTI VEDOS 3. 22
- KUVA 8. LUONNOS OPPILAIDEN KUVA-AIHEIDEN POHJALTA. 23
- KUVA 9. PRINTIN HAHMOT. 23
- KUVA 10. PRINTIN VÄRIPALETTI. 24
- KUVA 11. JATKUVAN PRINTIN SOMMITELMA. 25
- KUVA 12. SOMMITELMASTA JATKUVAKSI PRINTIKSI. 26
- KUVA 13. JATKUVAN PRINTIN VÄRITEEMAT. 26
- KUVA 14. PRINTTI AKUSTIIKKAPANEELIIN. 27

KUVIOT

- KUVIO 1. VIITEKEHYS. 9
- KUVIO 2. PROSESSIKAAVIO. 89
- KUVIO 3. VÄRIIN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT (ARNKIL 2007, 228.) 15

1. JOHDANTO

Opinnäytetyössä suunnitellaan viihtyvyyttä ja hyvinvointia lisäävä printti Moision koululle rakennettavaan uuteen Ypsilonin monitoimitaloon. Projekti on 6Aika Tulevaisuuden Älykkäät Oppimisympäristöt (TÄO) -hankkeen, Eurokangas Oy:n ja Turun ammattikorkeakoulun yhteistyössä toteutettava. Turun ammattikorkeakoulun opiskelijoiden tehtävänä on suunnitella printti ja järjestää työpajoja peruskoulun ja päiväkodin oppilaille. Koulut valitsevat toteutettavat printit ja Eurokangas Oy valmistaa lopulliset tuotteet. 6Aika-hanke koordinoi projektia.

Suunnittelussa hyödynnetään koulun oppiain näkemystä ja ajatuksia viihtyisästä kouluympäristöstä. Osana suunnittelutyötä ovat Turun Yli-Maarian yläkoulussa, Moision alakoulussa ja päiväkodissa järjestettävät työpajat, joissa oppilaat tuottavat kuvamateriaalia näkemyksistään viihtyvyyteen liittyen. Tässä työssä tullaan havainnoimaan ja keräämään tietoa Yli-Maarian yläkouluun 8. luokan valinnaisen kuvaamataidon tunnilla järjestettävään työpajaan.

Tässä opinnäytetyössä tutkitaan myös väripsykologiaa, ihmisen havainnointikykyä ja tilan vaikutusta printin tulkitsemiseen. Työssä suunnitellaan printti yläkoulun oppilaiden ideoista hyödyntämällä väri- ja muotovalintoja, jotka lisäävät viihtyvyyttä ja hyvinvointia.

2. TAVOITTEET JA TUTKIMUSKYSYMYKSET

Opinnäytetyön tavoitteena on suunnitella printti akustiikkaverhoihin ja -paneeleihin hyödyntäen Turun Yli-Maarian ja Moision koulun oppilaiden näkemyksiä viihtyisästä kouluympäristöstä. Suunnittelun tuloksena syntyy viihtyvyyttä ja hyvinvointia lisääviä printtejä.

Tulokseen päästään yhteissuunnittelupajojen tehtyjen havaintojen sekä värien ja muotojen viihtyvyyttä lisääviä elementtejä tutkimalla. Yhteissuunnitteluprojekti on osa 6Aika: Tulevaisuuden älykkäät oppimisympäristöt -hanketta, joka kehittää kaupunkien palveluja.

Opinnäytetyön tutkimuskysymykset ovat:

Millainen on hyvinvointia ja viihtyvyyttä lisäävä printti?

Miten sellainen suunnitellaan oppilaiden tuottamasta kuvamateriaalista?

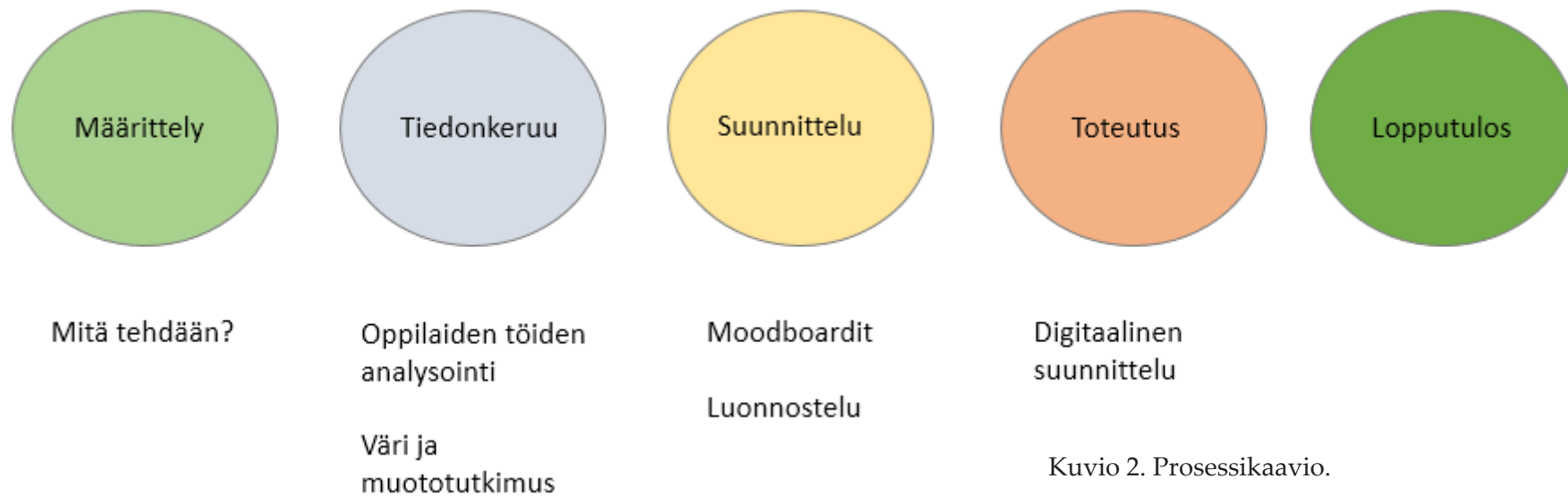
2.1 Viitekehys

Viitekehys on graafinen kuvaus prosessin pääpiirteistä ja se on tehty selkeyttämään projektin keskeiset tekijät ja tavoitteet.

Prosessin keskiössä on printin suunnittelu. Siihen liittyy vahvasti myös yhteissuunnittelun tuloksen ja siitä saatu kuvamateriaali. Suunnitteluprojektin kantavana teemana toimii viihtyvyys ja hyvinvointi. (Kuvio 1.)

Kuvio 1. Viitekehys.

2.2 Prosessikaavio

Prosessikaavio on kuvaus projektin etenemisestä. Kaavio selkeyttää ja aikatauluttaa laajempaa kokonaisuutta helpommin omaksuttavaan muotoon. Opinnäytetyön tekeminen helpottui kun tavoitteet olivat nähtävissä yhdellä silmäyksellä. (Kuvio 2.)

Kuvio 2. Prosessikaavio.

2.3 Tutkimusmenetelmät

Dokumenttianalyysi

Dokumenttianalyysi on menetelmä, jolla tarkoitetaan kirjallisten lähteiden analyysiä. Lähteinä voi olla esimerkiksi kirjallisuudesta, verkkosivuista, muistioista, artikkeleista tai raporteista saatava materiaali. Dokumenttianalyysin tavoitteena on luoda selkeä sanallinen kuvaus tutkittavasta aiheesta. Aineiston analysointi ja selkeyttäminen on tärkeää, jotta voidaan tehdä selkeitä ja luotettavia johtopäätöksiä. (Oppariapu 2016.) Dokumenttianalyysiä käytettiin selvittämään kirjallisuudesta ja verkkosivuilta, miten värit ja muodot vaikuttavat ihmiseen.

Havainnointi

Havainnointi on tilanteen tarkkailua siitä, miten prosessi toimii käytännössä. Tutkittavaa kohdetta havainnoimalla saadaan paljon tietoa jos tilanne on hyvin valmisteltu, toteutettu ja kohteelle luonnollisessa ympäristössä. Havainnointi voidaan toteuttaa passiivisena havainnointina, jolloin tutkija ei puutu tapahtumien kulkuun, tai aktiivisena havainnointina, jolloin tutkija osallistuu itse toimintaan. (Oppariapu 2016.)

Toimin workshoppeissa passiivisena havainnoijana, enkä puuttanut työn kulkuun. Keskityin kuuntelemaan, katselemaan työskentelyä ja keräämään muistiinpanoja. Oppilaiden työskentelyä havainnoimalla saatiin tietoa heidän käsityksistään hyvinvointia ja viihtyisyyttä tuottavista asioista.

2.4 Toimeksiantaja

6Aika: Tulevaisuuden älykkäät oppimisympäristöt -hanke on Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) rahoittama projekti, jonka tavoitteena on edistää käyttäjälähtöisten oppimisympäristöjen kehittymistä ja vahvistaa älykkäisiin oppimisympäristöihin liittyviä palveluja sekä alalla toimivien yritysten liiketoimintamahdollisuuksia. (6Aika 2019.)

Kehitettäviä ympäristöjä voivat olla esimerkiksi peruskoulut ja toisen asteen oppilaitokset, päiväkodit, ammattikorkeakoulut, yliopistot, virtuaaliset ympäristöt sekä koko kaupunki laajemmin. "Koko kaupunki oppimisympäristönä" -hankkeeseen lukeutuu myös julkisia tiloja kuten kirjastot, museot, puistot ja tapahtuma-alueet. (6Aika 2019.)

Lopulliset akustiikkamateriaalit ja -kankaat toteuttaa Eurokangas Oy. Eurokangas on suomalainen perheyritys, joka on perustettu Lahdessa vuonna 1945. Yritys on toiminut Eurokangas-nimellä vuodesta 1991. Eurokankaan päätoiminta on kankaiden vähittäismyynti, maahantuonti ja niihin liittyvien palveluiden tarjoaminen. Yritys tarjoaa myös kokonaisvaltaisia sisustustekstiilien suunnittelu-, mittaus-, ompelu- ja asennuspalveluja koteihin ja yrityksiin. (Eurokangas 2019.)

3. VIIHTYVYYS JA HYVINVOINTI

Kouluympäristön viihtyvyyttä kehitettäessä on otettava huomioon useita tekijöitä. Akustiikkaverhot, -paneelit ja sermit ovat ergonomian kannalta hyviä. Sillä niillä saa poistettua ylimääräisiä häiriötekijöitä, kuten melua ja häikäisevää valoa, sekä jaettua opiskelutilaa tarvittaessa.

Akustiikkamateriaalit ovat monesti hieman ikävän näköisiä, joten ne sopivat loistavasti kuvituksen ja taiteen pohjaksi. Käytännöllinen voi olla myös kaunista. Kuitenkin makuja ja näkemyksiä kauniista on monenlaisia.

Värit ja muodot ovat keskeisessä roolissa viihtyisää tilaa suunniteltaessa. Ne herättävät tunteita ja niihin liitetään paljon erilaista symboliikkaa. Niillä on myös kulttuurisidonnaisia merkityksiä, joita kannattaa ottaa huomioon, mutta ei kuitenkaan antaa rajoittaa suunnitteluprosessia liiaksi.

3.1 Värit

Tilan värivalinnoilla voi olla ratkaiseva vaikutus viihtyisyyteen. Väreillä on tutkitusti psykologisia vaikutuksia ihmisen ajatteluun. Esimerkiksi viileillä sävyillä väritetty tila tuntuu viileältä, kun taas sama tila voi vaikuttaa huomattavasti lämpimämmältä, jos tilassa on käytetty lämpimiä värejä. Joidenkin fysiologisten tutkimusten mukaan adrenaliinin erityksemme lisääntyy nähdessämme punaisen sävyjä keltaiseen saakka, kun taas vihreä ja sininen hidastaa sydämenlyöntiä, alentaa ruumiinlämpöä ja rentouttaa lihaksistoa. (Zelanski & Fisher 1984.)

Voidaan ajatella, että värikkäällä ympäristöllä pystytään vaikuttamaan viihtyvyyteen ja sitä pidetään tavoittelemisen arvoisena. Kuitenkin värikkyys saattaa muuttaa tilan liian kirjavaksi, joka voi puolestaan aiheuttaa rauhattomuuden tunnetta ja keskittymisvaikeuksia. "Värien vaikutuksen tarkoituksenmukaisuutta ei saisi värivalinnoissa koskaan unohtaa." (Huttunen 2005, 122.)

Aiemmin on uskottu, että sähkömagneettisen energian värähtelytaajuudella, ja sitä kautta väreillä olisi suoranaisia fysiologisia vaikutuksia elintoimintoihimme. Väreillä on uskottu olevan mahdollista parantaa jopa sairauksia ja hermostollisia häiriöitä. Värien voima kumpuaa kuitenkin mielikuvista. Ihmisen omakohtaiset kokemukset vaikuttavat millaisia psyykkisiä ja fyysisiä vaikutuksia väreillä on. Tutkimuksissa on havaittu että esimerkiksi verenpaineen, pulssin tai ruumiin lämpötilan muutokset ovat psyykkisiä tai psykosomaattisia ja että psyykkiset ja psykologiset vaikutukset eivät johdu suoranaisesti värin sävystä, vaan muista tekijöistä. Kuitenkin väreillä on valtava merkitys viihtyisän työympäristön luomisessa. (Arnkil 2007, 246.)

Lasten käyttämässä ympäristössä voidaan aktiivisuutta lisätä käyttämällä lämpimiä värejä. Keskittymistä vaativaan työhön soveltuu paremmin viileät vihreät ja sinivihreät värit. On tärkeää myös muistaa että luokkatiloissa on monesti myös värikkäitä oppilaiden töitä, henkilökohtaisia tavaroita ja muuta oppimiseen liittyvää, joka aiheuttaa visuaalista ärsykettä. (Huttunen 2005, 122.)

On kuitenkin huomattu että, ympäristön liiallinen neutraalius ja visuaalisten virikkeiden puute aiheuttaa vieraantumisen tunnetta, sillä ajan ja paikan kokeminen heikkenevät. Pidempiaikainen vierailu voi aiheuttaa muun muassa laitostumista. (Arnkil 2007, 246.)

Aiheesta on kirjoitettu paljon, mutta vakuuttavia tieteellisiä tutkimuksia aiheesta on hyvin vähän. Luultavasti syynä on se, että värien vaikutusta on niin haastavaa tutkia. Väripreferenssitutkimuksia on huomattavasti enemmän, sillä ne soveltuvat suoraan mainos- ja markkinointialueille. Väripreferenssitutkimuksella tarkoitetaan väritutkimuksia, joilla selvitetään kuluttajien mieltymyksiä esimerkiksi ostopäätöstä tehtäessä. Kyseiset tutkimukset eivät kuitenkaan vastaa suoranaisesti tutkimuskysymyksiini, joten kyseisten tutkimusten tulokset jätettiin vähemmälle huomiolle.

Värien havainnointiin vaikuttavat lukuisat tekijät, kuten tilan valaistus, ympäristö, havainnointikulma, havainnoija, pinnan struktuuri ja kohteen koko ja muoto (kuvio 3).

Värien suurin vaikuttava tekijä ihmiseen on emotionaalinen eli tunnepohjainen. Vuonna 1994 suoritettiin laaja tutkimus, jonka tarkoituksena oli selvittää koehenkilöiden tunnereaktioita väreihin. Tutkimuksessa havaittiin, että värin sävyllä on vain vähän tekemistä emotionaalisiin reaktioihin. Suurin vaikutus olikin värien kirkkaus- ja kylläisyystasoilla. (Arnkil 2007, 249.)

Kuvio 3. Väriin vaikuttavat tekijät (Arnkil 2007, 228.)

3.2 Muodot

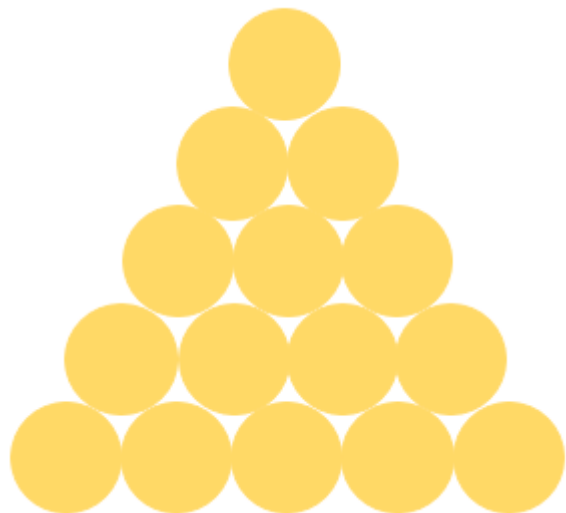
Jotkin muodot saattavat puhutella yksittäistä henkilöä enemmän kuin toiset. Muodon symboliikan saattaa yhdistää suoraan johonkin tapahtumaan tai asiaan. Toiset muodot voivat olla miellyttävämpiä kuin toiset, mutta käytetyn muodon miellyttävyys on kuitenkin asiayhteydestä riippuvainen.

Voimme nähdä yksinkertaisissa muodoissa esimerkiksi luotettavuutta, epäluotettavuutta, kauneutta, rumuutta, siroutta ja kömpelyyttä. Muotoja voidaan tarkastella monitasoisesti. Voimme tarkastella yksittäisten elementtien muotoa, tai useamman elementin ryhmiä, jotka muodostavat oman muotokokonaisuutensa. (Uiah 1997.)

Ihminen havainnoi tunnistamalla muodon kokonaisuuden ja vertaa sitä aikaisempaan tietoonsa. Muotoihin liitetään erilaisia odotuksia. Odotukset liitetään ympäröivään maailmaan ja esimerkiksi fysiikan lakeihin. Esimerkiksi kolmio kannallaan vaikuttaa tasapainoiselta ja tukevalta, kun taas kärjellään seisova kolmio aiheuttaa jännitystilan kaatuuko se kyljelleen. Kolmio kärki ylöspäin antaa nousevan vaikutelman, kun taas kärki alaspäin antaa laskevan. (Uiah 1997.)

Kaikki ympäristömme muodot voidaan pelkistää perusmuodoiksi. Perusmuotoja ovat geometriset muodot kuten ympyrä, kolmio ja neliö. Muodot ovat tärkeä osa kuvallista kommunikaatiota. (Uiah 1997.)

Printtikuviossa toistuu ja yhdistyy monenlaisia erilaisia muotoja. Näitä yksittäisiä muotoja kutsutaan tässä yhteydessä printin elementeiksi. Elementtien muodot voidaan mieltää yhteenkuuluvaksi, jos ne ovat samankaltaisia ja lähellä toisiaan. Muotojen sulkeutuneisuudella voidaan saada katsoja näkemään niin sanottu suurempi kuvio, esimerkiksi palloista muodostettu kolmio (kuva 1). Katsoja jakaa myös kuvakokonaisuuden alueisiin, jos kuvassa on esimerkiksi leikkaavia viivoja (kuva 2). Printin ja sen elementtien tarkastelu kokonaisuutena on tärkeää, sillä se voi antaa hyvin erilaisen vaikutelman etäisyydestä ja sommittelusta riippuen.

Kuva 1. Palloista muodostettu kolmio.

Kuva 2. Leikkaavien viivojen muodostamat alueet.

Jatkuvaa printtiä suunniteltaessa on tärkeä ottaa huomioon, että printin elementit sopivat yhteen ja muodostavat yhtenäisen kuvan. Epäsäännölliset elementtien muodot jatkuvassa printissä saattavat rikkoa printin harmonian ja aiheuttaa epätoivottavaa ärsykettä.

4. YHTEISSUUNNITTELU

Projektin yläkoulun oppilaiden osallistaminen toteutettiin työpajoissa eli workshopeissa. Osuuteni työpaja pidettiin Yli-Maarian koulussa 8. luokan valinnaisen kuvamaataidon tunneilla. Workshopit suunnitteli Turun ammattikorkeakoulun muotoilun kolmannen vuoden opiskelija Sissi Tengström sekä muotoilun vaihto-opiskelija Corbin Sharp Skotlannista.

Tavoitteena oli hyödyntää omia havaintoja ja muistiinpanoja tunnin etenemisestä sekä oppilaiden välistä keskusteluja ja pohdintaa tarkkaillen. Oppilaat saivat tehtäväksi vastata hyvinvointiin ja viihtyvyyteen liittyviin kysymyksiin maalaten ja piirtäen.

Oppilaat jaettiin ryhmiin ja jokaiselle ryhmälle annettiin eri työvälineet. Työvälineitä olivat vesivärit ja värilliset tussit, mustekynät ja musta ja valkoinen akryyliväri sekä lyijykyniä. Erilaisilla työvälineillä tavoiteltiin mahdollisimman monipuolista kuvamateriaalia ja ilmaisua (kuva 3).

Joka ryhmällä oli 15 minuuttia aikaa vastata luovasti piirtämällä, maalaamalla ja värittä-mällä esitettyihin kysymyksiin. Kysymyksiin kuului muun muassa, "Mikä on parasta koulupäivän aikana?" "Millainen on viihtyisä kouluympäristö?" "Mitä odotat eniten koulupäivältä?" ja "Mikä on parasta kouluun tulemisessa?".

Työpaja kesti kaikkiaan 90 minuuttia eli kahden oppitunnin verran. Oppilaat jaksoivat keskittyä hyvin annettuihin tehtäviin, vaikka tunnit pidettiin yhteen. Yleisesti oppilaat tuntuivat pitävän projektiin osallistumisesta ja hieman tavallisesta poikkeavasta kuvaamataidon tunnista.

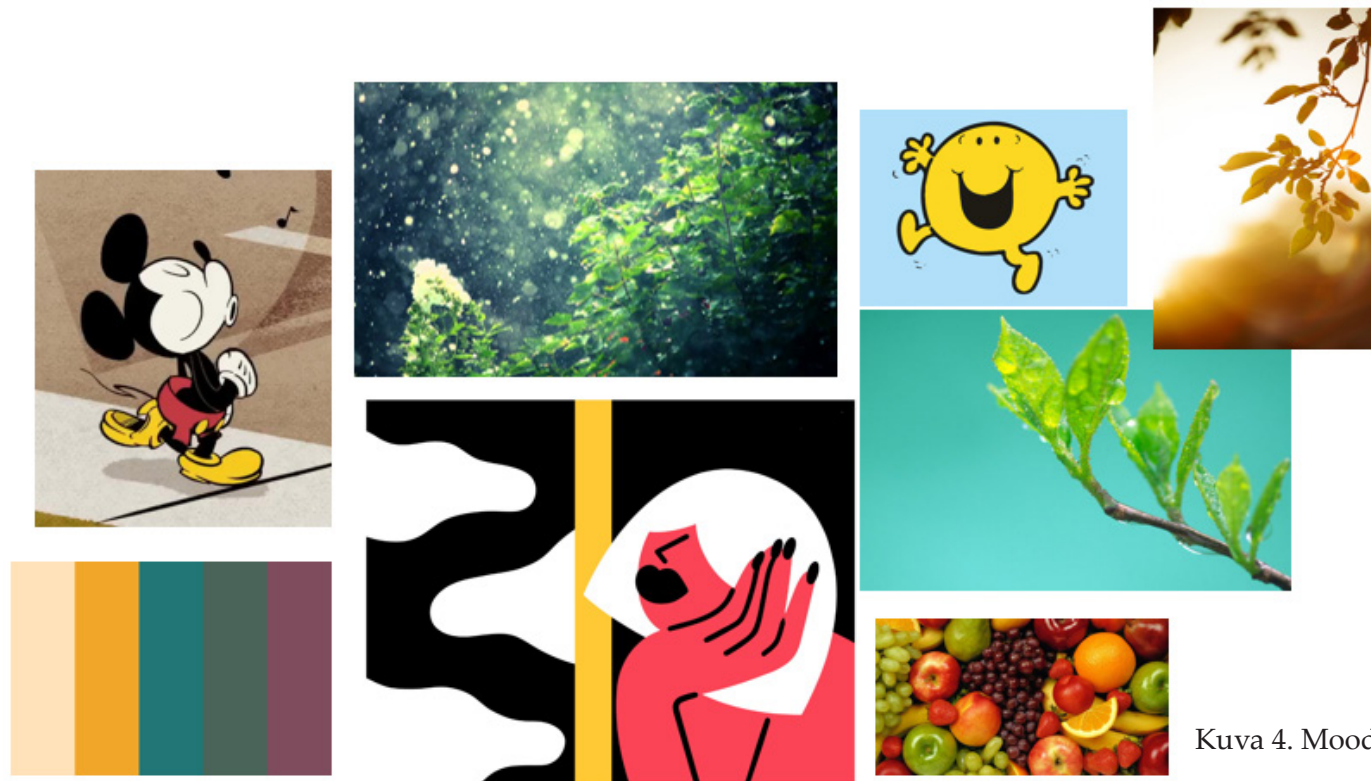

Yhteenvedona workshopin havainnoista voidaan sanoa että oppilaat yhdistävät viihtyisään ympäristöön kaverit, yhdessä tekemisen, yhteisen vapaa-ajan, hyvän ruoan, raikkaat hedelmät ja välipalat, aurinkoisen kelin ja myös sateisen ilman. Positiivinen ympäristö huokuu muista ihmisistä.

Kuva 3. Oppilaiden kuvamateriaalia.

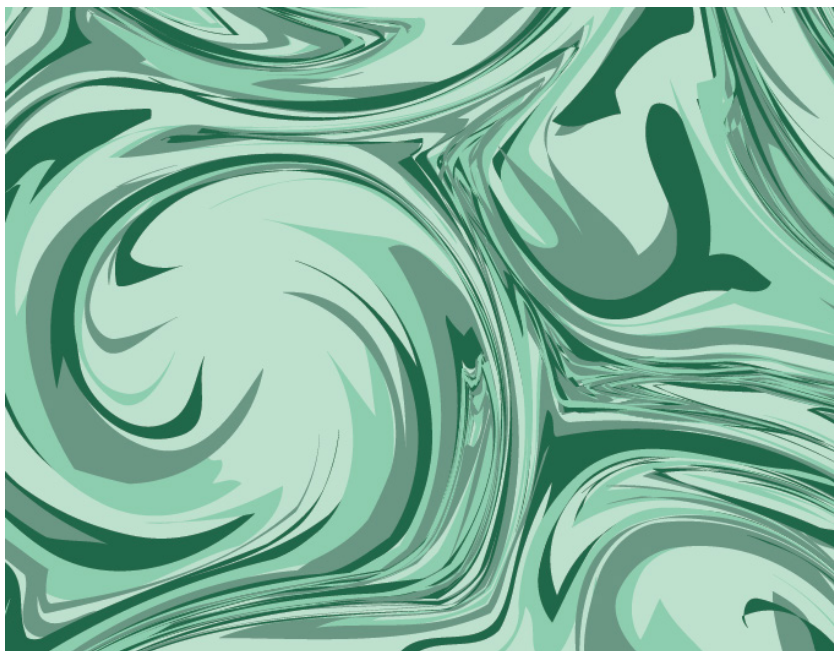
5. PRINTIN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS

Tein workshopin havaintojen ja kootun kuvamateriaalin perusteella moodboardin (kuva 4). Moodboardin tarkoituksena oli kerätä aihealueen tunnelmaan sopivia kuvia ja saada sitä kautta jalostettua ajatusta printin lopullisesta ilmeestä. Keräsin moodboardiin kuvia, jotka mielestäni sopivat muotojen ja aiheiden puolesta printin tunnelmaan. Kuvia valikoitui luonnosta, hedelmistä, hyväntuulisuudesta ja värimaailmasta. Moodboard osoittautui mainioksi ideoinnin työkaluksi, sillä kuvien kerääminen herätti paljon ajatuksia siitä, millainen lopullisesta printistä voisi tulla.

Kuva 4. Moodboard.

Aluksi ajatus oli tehdä kuvamateriaalia ja havainnointia hyödyntäen, täysin abstrakti kuvitus printtiin (kuva 5, 6 ja 7). Abstraktin printin viihtyvyyttä ja hyvinvointia lisäävä viestintä olisi epäsuoraa ja alitajuntaista. Kuitenkin mielestäni abstrakteista kuvituksista kyseiset teemat välittyivät huonosti.

Kuva 5. Abstrakti vedos 1.

Kuva 6. Abstrakti vedos 2.

Kuva 7. Abstrakti vedos 3.

Työssä päätettiin kuitenkin tehdä esittävää kuvitusta printtiin, mutta kuitenkin rajusti yksinkertaistamalla valittuja kuva-aiheita. Tämä ajatus syntyi, kun aloin ajatuksissani piirtämään oppilaiden materiaalin kuva-aiheita vihkooni (kuva 8). Ajatuksena oli tehdä ikään kuin symboleita, jotka tulisi kaikille ymmärretyksi. Vaikka kuvilla ei olisikaan syvällisempää merkitystä, tärkeintä on tunnelman välittyminen.

Yksinkertainen kuvitus on helposti nähtävissä kauempaakin, sitä on helppo muokata eri kokoihin, mutta haluttaessa se voidaan myös sulauttaa jatkuvaan printtiin.

Aloin suunnitella printin elementtejä oppilaiden tuottaman kuvamateriaalin perusteella. Kuvitus sisältää henkilöahmoja, iloista tunnelmaa, kaveruutta, auringon paistetta, sadetta ja muotoja tuomaan liikettä. Tein elementeistä mahdollisimman yksinkertaistettuja ja helposti tulkittavia, jotta ne toimivat lähes missä koossa tahansa. Kuvituksen henkilöahmot ovat sukupuolettomia ja roduttomia, joten printti sopii kaikkiin ympäristöihin (kuva 9).

Akustiikkaverhoihin ja -sermeihin tulevat printit tuli toteuttaa digitaalisesti. Digitaalisuus takaa hyvän kuvanlaadun ja nykyaikainen digiprinttaustekniikka mahdollistaa lähes rajattoman värimäärät, kun taas laaka- ja rotaatiopainossa se rajoittuu usein vaan muutamaan väriin. Printtiä on myös helppo tarvittaessa muokata jälkikäteen vektorigrafiikkaa käyttäen, kun kuva skaalautuu vaivatta minkä kokoiseksi tahansa vaikuttamatta kuvanlaatuun. Käytin printin toteutukseen Adobe Illustrator -ohjelmaa, joka on yksi käytetyimmistä vektorigrafiikkaohjelmista graafisessa suunnittelussa. Suunnittelutyö tapahtui käsin piirtäen paperille ja Illustratorilla hahmotellen. Uudet ideat printtiin tulivat kokeilemalla erilaisia työkaluja, tajunnanvirtaa purkaen hahmottelemalla, moodboardia (kuva 4.) keräten sekä oppilaiden kuvamateriaaliin palaten.

Kuva 8. Luonnos oppilaiden kuva-aiheiden pohjalta.

Kuva 9. Printin hahmot.

Lähdin työstämään väripaletteja väritutkimuksesta oppimani perusteella. Valikoituneet värit ovat pitkän harkinnan ja kokeilun tulosta. Päätin käyttää murrettuja värejä, jotta printti säilyttäisi neutraalin ilmeen, eikä aiheuttaisi ylimääräistä visuaalista ärsykettä oppimisympäristöön. Valitut värit ovat satunnaisessa järjestyksessä paletteissa.

Valmiista väripaletteista oli helppo poimia värit valmiisiin kuvioihin Illustratorin pipettityökalulla. Muutamia sävyjä muokkasin hieman jälkikäteen lisäämällä pintaan värihäivytystä gradienttyökalulla.

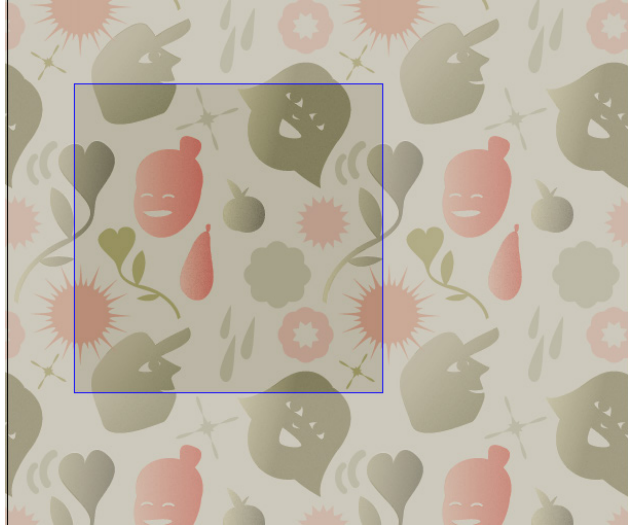

Kuva 10. Printin väripaletti.

Kuva 11. Jatkuvan printin sommitelma.

Printin elementtien ja väripaletin suunnittelun jälkeen aloin sommitella kuvitusta jatkuvaan printtiin. Jatkuvassa printissä kuvitus toistuu saumattomasti, jolloin elementtien sommittelu on tarkkaa oikeanlaisen tuloksen saavuttamiseksi. Parhaaseen tulokseen päästiin tasaisilla väleillä ja suhteessa saman kokoisilla elementeillä. Elementit sommiteltiin pikselin tarkkuudella oikeaan kohtaan taustavärin päälle (kuva 11). Pattern-työkalua käyttäen tein sommitelmasta jatkuvan printin (kuva 12).

Kuva 12. Sommitelmasta jatkuvaksi printiksi.

Kuva 13. Jatkuvan printin väriteemat.

Sommittelun ja värivalintojen tuloksena saatiin jatkuva printti kolmella eri väriteemalla (kuva 13) ja yhden kuvan printti hieman erilaisilla väreillä (kuva 14). Jatkuva printti on tarkoitettu käytettäväksi akustiikkaverhoihin ja yhden kuvan printti akustiikkapaneeleihin.

Kuva 14. Printti akustiikkapaneeliin.

6. YHTEENVETO

Opinnäytetyön tavoitteena oli suunnitella Moision koululle printti akustiikkaverhoihin ja -paneeliin. Suunnittelun pohjana käytettiin koulun oppilaiden näkemyksiä viihtyisyydestä ja hyvinvoinnista.

Suunnittelutyössä käytettävät tutkimuskysymykset olivat:

Millainen on hyvinvointia ja viihtyvyyttä lisäävä printti?

Miten sellainen suunnitellaan oppilaiden tuottamasta kuvamateriaalista?

Kysymyksiin haettiin vastausta dokumenttianalyysillä ja oppilaille järjestettyjä workshoppeja havainnoimalla. Tutkin värien ja muotojen vaikutuksia ihmisten tunnetiloihin, kirjallisuutta ja verkkosivuja hyödyntäen. Sain paljon tietoa aiheesta, joka oli välillä myös ristiriitaista. Ihmisen havainnointi on yksilöllistä ja yksilön kokemus tilanteesta riippuvainen. Tekijöitä on monia ja aihetta tutkitaan paljon edelleen. Oppilaiden työskentelyä workshoppeissa havainnoimalla sain tietoa oppilaiden näkemyksistä suunnittelutyön pohjaksi.

Oppilaiden tuottaman kuvamateriaalin, workshoppien havaintojen, sekä väri- ja muototutkimuksen pohjalta suunniteltiin verhoihin yksi jatkuva printti kolmella väriteemalla ja yksi printti akustiikkapaneeliin. Ikävä kyllä printtini eivät tulleet valituksi koulun käyttöön.

LÄHTEET

Huttunen Martti 2005. Värit pintaa syvemmältä. WSOY

Arnkil Harald 2007. Värit havaintojen maailmassa. Gummerus Kirjapaino Oy

Zelanskin Paul & Fisher Mary 1984. Colour for Designers and Artists. The Herbert Press

6aika 2019. Viitattu 23.2.2020 <https://6aika.fi/>

Eurokangas 2019. Viitattu 23.2.2020 <https://www.eurokangas.fi/yritys/historia>

Uiah 1997. Viitattu 12.3.2020 <http://www.uiah.fi/akk/kuvasom/fotw.htm>

Oppariapu 2019. Viitattu 23.2.2020 <https://oppiapu.wordpress.com/kirjallisten-lahteiden-ana-lyysi/>

Oppariapu 2019. Viitattu 23.2.2020 <https://oppiapu.wordpress.com/havainnointi/>

Moodboardin kuvat:

<https://maryloufaure.com/>

<https://www.mrmen.com/>

<https://idoc.pub/documents/non-projected-a-v-aids-mwl18go3124j>

<http://sf.co.ua/id80370>

<https://www.pinterest.com/pin/615796949027239151/>

<http://www.nanoaustralia.com.au/>

<https://japaneseclasse.jp/img/Sunshine>

<https://www.color-hex.com/color-palette/43024>

